

การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม: ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

The Development of a Video Media on the Kingdom of Sukhothai in
Learning Area of Social Studies, Religions and Cultures: History, for
Mattayomsuksa 1 of Suwannaramwitthayakom School

ศุทनुช ผาสุก¹ อำนวย เดชชัยศรี² และ ศักดิ์เศรศ ประกอบผล²
Sutanuch Pasuk¹ Amnuay Dejchisri² and Sakkarad Prakobphol²

¹มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

²ที่ปรึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) หาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม จำนวน 50 คน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบ (S^2) ค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้สูตร E_1/E_2 การหาประสิทธิภาพความก้าวหน้าของสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้คะแนนผลต่างระหว่างก่อนและหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติแบบ t-test นอกจากนี้มีการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบโดยใช้สูตร KR-20

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนสังคมศึกษาโดยการเรียนการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์และหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) จากการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้นมาปรากฏว่า ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ มีค่าประสิทธิภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมทุกหน่วยก่อนเรียนเท่ากับ 83.47 และหลังเรียนเท่ากับ 85.22 มีคุณภาพดีสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 38.48 ซึ่งสูงกว่าประสิทธิภาพก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์มีค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 22.24 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ .01

คำสำคัญ: สื่อวีดิทัศน์ ค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยง

Abstract

The objectives of this research study were 1) to construct and development a video medium on the Kingdom of Sukhothai in the learning area of Social Studies, Religions and Cultures in Secondary Education to reach the criteria of 80/80 and 2) to find its learning effectiveness using pretest and posttest achievements. The samples of the study were 50 students selected on purpose from Mathayomsuksa 1 classes of Suwannaramwitthayakom School. A test was used as a research tool and the data were analyzed by means of means, score variance, Effectiveness Index using E1/E2, Dependent–Samples t–test, test validity, Difficulty Index (p), Discrimination Index (d) and test reliability using KR₂₀.

The findings could be summarized as follows: Firstly, it was found that the Effectiveness Index of the developed video was 83.47/85.22 which was higher than the set criteria of 80/80. (The former figure was derived from formative evaluations in every learning unit and the latter figure was from a summative evaluation.) Secondly, it revealed that, on average, the posttest achievement score (mean = 38.48%) of the students learning Social Studies via the developed video was higher statistically and significantly than that of their pretest score (mean= 22.24%) at $\alpha = 0.01$.

Keywords: Video Media, Reliability, Significance

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคน อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าต่อสังคมให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นตามสมัย นั่นคือ ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้อง กับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติ และ สังคมโลกตลอดเวลา (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2541) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้กล่าวถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม การเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผูกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญ สภาพการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา การจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับรู้ ประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้ความมุ่งหวังคือ ครู ครูทุกคนควรตระหนักในความสำคัญและควร ต้องผนึกกำลังกันเพื่อพัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนมี ความสำคัญมากที่สุด (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2545)

การจัดการศึกษาของรัฐนั้น รัฐต้องจัด ให้บุคคลมีสิทธิ์และโอกาสเสมอกันในการได้รับ การศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเกิดขึ้น โดยหลักสูตรมุ่งเน้น พัฒนาค้นให้สมบูรณ์ มีความสมบูรณ์ทั้งทางจิตใจ และร่างกาย สติปัญญา และสังคม สามารถพึ่งตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมทั้งพัฒนา สังคมและสิ่งแวดล้อม จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็น ได้ว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้ มีชีวิตที่สมบูรณ์ มีความสมดุลที่เป็นองค์รวมเน้น ความสัมพันธ์ด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและ

สังคมที่ประสานกันทุกด้าน สามารถพึ่งตนเองใน ด้านการคิด การปฏิบัติและการตัดสินใจด้วยตนเอง ทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์สามารถ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ที่สุดได้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานความเป็นไทย โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงามในการดำเนินชีวิต พัฒนาตนเองและ สังคม มีความสามารถในการเรียนรู้ สื่อสาร ทำงาน จัดการ คิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาอย่างรอบครอบ มีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญ ก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ พึ่งตนเองได้ มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต มีสุขภาพและ บุคลิกภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข มีความภาคภูมิใจในความเป็น ไทย และประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชาติไทย ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมวิชาการ, 2544) นั่นคือ การจัดการศึกษาที่ดีกว่าผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองได้ การเรียนรู้ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ใหม่เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากในสังคมปัจจุบันและอนาคต ความรู้ใหม่ ๆ สามารถเกิดขึ้นได้ทุกวินาที คนต้องเรียนรู้ตลอดเวลา มิใช่คอยรับการสั่งสอนฝึกฝนอบรมจากผู้อื่นแต่ เพียงอย่างเดียว การปฏิรูปการเรียนรู้จะมีผลทำให้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน วิชาสังคม ศึกษา ต้องปรับปรุง และพัฒนา เพื่อให้เยาวชนเป็น คนที่ดี เก่ง และมีความสุข คือเป็นคนที่มีความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม รู้วิธีที่จะแสวงหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ใน

การจัดการ และแก้ไขสถานการณ์ ปัญหาขัดแย้ง รู้จักตนเอง ปรับเปลี่ยนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ (วันเพ็ญ วรรณโกมล, 2542)

ในสังคมปัจจุบันนี้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีกันมากขึ้น จึงทำให้การศึกษาในประเทศมีการปรับเปลี่ยนตามการพัฒนาของเทคโนโลยีที่กำลังเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น ในขณะที่เทคโนโลยีก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง การเรียนการสอนของครูในปัจจุบันก็พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

จึงมีการนำเอาเทคโนโลยีทาง การศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการเรียน การสอน มากมาย และใช้กัน อย่างแพร่หลาย ดังนั้นเทคโนโลยีทางการศึกษาจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะนำมาพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนที่สำคัญในปัจจุบัน เพราะปัจจุบันนี้เรามักมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น แต่ครูผู้สอนนับวันจะลดน้อยลง ทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาก็ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียนในปัจจุบัน

ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามา มีส่วนเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอนมากมาย ใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น บทเรียนสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิดีทัศน์ E-learning และสื่อประสม ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นับวันจะมีบทบาท มากขึ้น เพราะปัจจุบันนี้เรามักมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น แต่ครูผู้สอนนับวันจะลดลง ทำให้มีการนำสื่อประสม มาจัดทำสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้นักเรียน เข้าใจและง่ายต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ มากขึ้น

ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การพัฒนา สื่อวีดิทัศน์ สามารถทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์พัฒนาขึ้น สามารถ ใช้เรียนได้ทั้งที่เป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ หรือหลาย ๆ กลุ่มพร้อมกันได้เปิดชม โดยไม่จำกัด

จำนวนครั้งซึ่งคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ก็ยังคงเดิม สามารถเลือกคุณภาพตามที่ต้องการได้และสามารถ ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และข้อมูลความรู้ได้จริงในการสร้างสื่อ วีดิทัศน์ขึ้นมา นอกจากเป็นประโยชน์โดยตรงต่อ นักเรียนและผู้สอนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคล ทั่วไปที่มีความสนใจเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์ต่อไป วีดิทัศน์ จึงเป็นสื่อการศึกษาประเภทหนึ่งที่มีบทบาท สำคัญ ที่อาจจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จ ในการสอน เนื่องจากเป็นสื่อที่นำภาพเคลื่อนไหวเข้ามาประกอบ เสียงทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน และกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้อง กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแง่ของการรับรู้ และการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

ข้อดีของวีดิทัศน์

1. วีดิทัศน์เป็นสื่อที่รวมเอาสื่อชนิดอื่น ๆ ไว้ในตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิชยู กระดาษเสียง และภาพยนตร์ จึงทำให้มีประสิทธิภาพ ในการถ่ายทอดสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
2. ภาพ และเสียงที่แสดงออกมา สามารถสื่ออารมณ์ และจูงใจในการติดตามได้ เป็นอย่างดี
3. ความสามารถทางเทคนิคในการทำภาพพิเศษต่าง ๆ (Special effect) ย่อมช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. การนำเสนอสารทางวีดิทัศน์ ทำได้หลายรูปแบบที่ให้ความเหมาะสมกับสารนั้น ๆ และกลุ่มผู้ชม
5. วีดิทัศน์มีอิทธิพลต่อจิตใจผู้คนสูง ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ เพราะวีดิทัศน์เป็นสื่อที่จะทำให้ผู้ชมรู้สึกคล้อยตามได้ง่าย
6. ผู้ชมสามารถชมรายการทางวีดิทัศน์ ได้หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจากรายการออกอากาศ การส่งไปตามสายเคเบิล การยืมเทปวีดิทัศน์มา

ตนเอง ฯลฯ ทำให้ผู้ชมมีทางเลือกได้ตามความเหมาะสม
ของแต่ละคน

ข้อเสียของวีดิทัศน์

1. การใช้วีดิทัศน์เป็นการสื่อสารทาง
เดียว ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถพูดจาโต้ตอบกันได้

2. วีดิทัศน์มิใช่เป็นอุปกรณ์ที่ใช้แทน
ผู้สอนอย่างสิ้นเชิง ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องศึกษา
บทเรียนเพิ่มเติมจากสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย

3. อาจเกิดอุปสรรคใหม่ด้านการสื่อสาร
เช่น กระแสไฟฟ้าขัดข้อง

4. การผลิตรายการอาจไม่ดีพอ
ทำให้การสอนไม่น่าสนใจเท่าที่ควร

5. จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูงในการซื้อ
อุปกรณ์ที่สามารถถ่ายทำและใช้เทคนิควิธีการ
ในการผลิตรายการที่มีคุณภาพ

วีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีบทบาทและมีอิทธิพล
ต่อการศึกษา ด้านการเสริมความรู้แก่ผู้เรียนใน
ปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ที่เกิดจากการชมวีดิทัศน์
เป็นการเรียนรู้ที่ได้ทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียง
ประกอบและสามารถเข้าไปสู่ระบบการรับรู้โดยผ่าน
ประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยเฉพาะทางตาและทางหู
สามารถทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพและ ได้ยินเสียงที่
สมจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์เกิดทักษะ
กระบวนการคิด เกิดความเข้าใจและสามารถจดจำได้
นาน ซึ่งวีดิทัศน์ใช้ง่ายและสะดวก เหมาะสำหรับ
ผู้เรียนทุกระดับชั้น ทุกเพศและทุกวัย สื่อวีดิทัศน์
ทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อ ความศรัทธาในสิ่งที่ตน
ได้เห็นด้วยตาและได้ยินด้วยหูด้วยตัวนักเรียนเอง
มิใช่จากการบอกเล่าของครูเช่นในสมัยก่อน ดังนั้น
ปัจจุบันในวงการศึกษาก็ได้หันมาให้ความสำคัญ
กับสื่อวีดิทัศน์มากยิ่งขึ้น

อำนาจ เดชชัยศรี (2542) กล่าวว่า วีดิทัศน์
จัดเป็นสื่อการศึกษาชนิดหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญ
และประสบผลสำเร็จในการสอนภาษา เนื่องจากเป็นสื่อ
ที่นำภาพเคลื่อนไหวเข้ามาประกอบเสียง ทำให้

ผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลินและ
กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับ
ความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแง่ของการรับรู้
และการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

ในบรรดาสื่อการสอนที่ได้นำไปใช้เป็น
เครื่องช่วยการเรียนการสอนนั้น สื่อวีดิทัศน์เป็น
สื่อหนึ่งที่เข้ามามีบทบาท และอิทธิพลต่อการศึกษา
เป็นอย่างมาก เพราะคุณสมบัติของวีดิทัศน์เอื้ออำนวย
ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหลายประการ (นภาพรณ์
อัจฉริยะกุล และพิไลพรรณ ปุกหุด, 2542)

กิดานันท์ มลิทอง (2543) สื่อการสอน
จึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน
ได้ดียิ่งขึ้นเพราะลักษณะเป็นรูปธรรม สามารถ
มองเห็นได้ง่ายกว่าการที่ครูเป็นผู้อธิบายอย่างเดียว
ดังนั้น การเลือกสื่อการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิด
ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่ง
สื่อที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีคุณสมบัติ คือ สื่อมี
ความสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมาย
ที่จะสอน สื่อมีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ
ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้อย่างมีขั้นตอน เหมาะสม
กับระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
มีความสะดวกในการใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก จนเกินไป
เป็นสื่อที่มีคุณภาพเทคนิคการผลิตที่ดีมีความชัดเจน
และเป็นจริง

ประทีน คล้ายนาค (2545) ให้ความหมาย
ของวีดิทัศน์ในทางเทคนิคว่า เป็นการใช้กล้อง
อิเล็กทรอนิกส์ถ่ายภาพเคลื่อนไหว พร้อมกับเสียง
แล้วส่งเป็นสัญญาณไฟฟ้าไปออกที่จอโทรทัศน์
จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วีดิทัศน์
หมายถึง แถบวีสดูอุปกรณ์ ซึ่งเป็นแถบเคลือบ
แม่เหล็กสามารถเก็บบันทึกข้อมูลได้หลายมิติ เช่น
ภาพ และเสียง ในรูปแบบของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
สามารถติดต่อเพิ่มเติม ลบออกได้โดยมีสื่อแพร่
ภาพ แพร่เสียง เช่น เครื่องรับโทรทัศน์หรือคอมพิวเตอร์
เป็นเครื่องแสดงภาพและเสียง

Fincher (1995) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำของนักศึกษาทางด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติจากการเรียนด้วยวีดิทัศน์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Video, IAV) กับวีดิทัศน์แบบเส้นตรง (Linear Video, LV) ซึ่งอาศัยหลักทฤษฎีการเรียนรู้ควบคู่กับวิธีสอนมาใช้ในการศึกษาผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้เรียนจากการสังเกตทั้ง 2 กลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำที่ได้ไม่แตกต่างกัน

Finocchio (1973) มีความเห็นว่า วีดิทัศน์เป็นการจำลองการสนทนาที่เป็นธรรมชาติจากในชีวิตจริงเป็นเทคโนโลยีที่นำโลกภายนอกเข้ามาไว้ในห้องเรียน ครูสามารถใช้ประโยชน์อันหลากหลายจากวีดิทัศน์กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิริยาโต้ตอบกับสิ่งที่ได้พบเห็นบนจอภาพ สื่อวีดิทัศน์จึงกลายเป็นจุดศูนย์กลางของการมีปฏิสัมพันธ์ (Focus of interaction) และเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน

Kurke (1981) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการสอนโดยใช้สื่อโทรทัศน์ ปรากฏว่าการเรียนการสอนที่ใช้สื่อโทรทัศน์ดีกว่าการสอนโดยใช้ครูในห้องเรียนปกติ เพราะสามารถแสดงให้เห็นนักเรียนมองเห็นได้ทั่วทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบทดลอง การสาธิต หรือการสอนภาษา

อิทธิพลของสื่อวีดิทัศน์

เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่นำเสนอผ่านทางโทรทัศน์ ซึ่งนับเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด ซึ่งผลจากการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

อิทธิพลของสื่อวีดิทัศน์ในเชิงบวก

1. เปลี่ยนแปลงทัศนคติ อาจเพิ่มความตื่นตัวของผู้ชมให้ถึงจุด ๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดการติดตามและสนใจ กล่าวคือผู้ชมเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต (observational learning) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้ชมเรียนรู้ที่จะเลียนแบบบทบาทและพฤติกรรมต่าง ๆ จากสื่อ

2. ลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนในสังคม วัฒนธรรมทางสังคมที่แตกต่างกันเกิดการเชื่อมโยงและใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งสื่อวีดิทัศน์ยังเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. สร้างแรงบันดาลใจและการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้กระทำสิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตทำให้เกิดความคิดอย่างอิสระ ผู้ชมสามารถนำแนวความคิดที่ได้จากสื่อวีดิทัศน์ไปประยุกต์ใช้ต่อการดำเนินชีวิต

4. เป็นการย่อโลกด้วยระยะเวลาและรูปแบบการนำเสนอ ทำให้ผู้ชมได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของโลก ชีวิตและสังคม ผู้ชมสามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลกที่กำลังจะเกิดขึ้น

อิทธิพลของสื่อวีดิทัศน์ในเชิงลบ

1. อาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ความรุนแรงและความก้าวร้าวจากการชมสื่อวีดิทัศน์

2. เปิดโอกาสมากเกินไปที่จะทำให้เด็ก “หลีกหนี” (escape) จากความกดดันทางสังคมทำให้เด็กไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. อาจเป็นการรบกวนการใช้เวลาในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านหนังสือ การออกกำลังกาย กิจกรรมอื่น ๆ ของเด็ก เมื่อเด็กดูโทรทัศน์ สื่อวีดิทัศน์มากเกินไป

4. ทำให้ความคิดไม่สอดคล้องกับโลกความเป็นจริง

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 ห้อง มีนักเรียน จำนวน 486 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 2 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ การเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

2. ตัวแปรตาม คือ

2.1 ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่องอาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

2.2 ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

สมมติฐานของการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัยมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน
3. แบบประเมินผลคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของภาพเสียงและการสื่อความหมายของสื่อ วีดิทัศน์ และด้านเนื้อหาความถูกต้องของบทเรียน
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. คู่มือการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

การรวบรวมข้อมูล

การทดลองกับกลุ่มทดลองได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากสื่อวีดิทัศน์ (ก่อนเรียน) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ระยะเวลาก่อนการดำเนินการสอนจริง คือในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 ใช้ระยะเวลา 50 นาที

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มทดลอง ด้วยการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนการสอน ทั้งหมดจำนวน 4 สัปดาห์ เป็นเวลา 15 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง

3. การทดสอบระหว่างเรียนกับกลุ่มทดลอง ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากสื่อวีดิทัศน์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ระยะเวลาระหว่างการดำเนินการสอน ตั้งแต่ วันที่ 1 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 20 นาที ในการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนดังต่อไปนี้

คาบเรียนที่ 1 วันที่ 1 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 2 วันที่ 2 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 3 วันที่ 3 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 4 วันที่ 6 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 5 วันที่ 7 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 6 วันที่ 8 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 7 วันที่ 9 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 8 วันที่ 10 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 9 วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 10 วันที่ 14 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 11 วันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 12 วันที่ 16 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 13 วันที่ 17 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 14 วันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

คาบเรียนที่ 15 วันที่ 21 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

4. การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

ดำเนินการทดสอบกับกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม : ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากสื่อวีดิทัศน์ (หลังเรียน) เมื่อเสร็จสิ้นการสอน 15 ชั่วโมงแล้ว ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 ใช้ระยะเวลา 50 นาที

5. หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้คะแนนผลต่างระหว่างก่อนและหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติแบบ t-test for Dependent Samples or Paired t-test เพื่อตรวจสอบสมมุติฐาน ซึ่งได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์

ขั้นตอนการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระตุ้นความสนใจ ทบทวนความรู้เดิม และการแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้) การอภิปราย การซักถาม

ขั้นสอน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นคือ ขั้นเสนอเนื้อหา โดยเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย ขั้นฝึกปฏิบัติ เน้นการฝึกปฏิบัติภายใต้การควบคุม ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเขียนตอบคำถาม เขียนบรรยาย เขียนสรุปความ เขียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป เน้นให้นักเรียนภายในกลุ่ม
สรุปข้อความรู้ด้วยตนเองแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
ขั้นวัดและประเมินผล ประเมินผล
จากแบบทดสอบการจัดการเรียนรู้ ประเมินจาก
ผลงาน ชิ้นงาน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนจำนวน 50 ข้อ ก่อนที่
จะให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักร
สุโขทัย

2. ให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์
โดยเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์แบ่งออกเป็น 5 หน่วย
ในแต่ละหน่วยใช้ระยะเวลา 15 นาที โดยระหว่าง
หน่วยจะมีการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
ก่อนดำเนินการสอน จำนวน 1 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ
หลังเรียน เมื่อชมสื่อวีดิทัศน์ในแต่ละหน่วย
การสอน จำนวน 1 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

4. เมื่อนักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์
ทั้ง 5 หน่วยแล้ว ครูสรุปเนื้อหาจากสื่อวีดิทัศน์
และให้นักเรียนร่วมกันสรุปอภิปราย จากนั้นให้
นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
ซึ่งมีจำนวน 50 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังนี้

1. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} แทนค่า ค่าเฉลี่ยกลุ่ม

ตัวอย่าง

$\sum X$ แทนค่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

ตัวอย่าง

N แทนค่า จำนวนข้อมูลใน

กลุ่มประชากร

2. การหาค่าประสิทธิภาพของสื่อ
วีดิทัศน์ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ซึ่ง E_1 เป็นประสิทธิภาพ
ของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของ
ผลลัพธ์

$$E_1 = \frac{X_1}{A_1} \times 100$$

E_1 แทนค่า ประสิทธิภาพของ
กระบวนการเรียนการสอน

X_1 แทนค่า คะแนนเฉลี่ยของ
นักเรียนในห้องเรียนก่อนเรียน

A_1 แทนค่า คะแนนเต็มของ
แบบทดสอบหรือคำถามก่อนเรียน

$$E_2 = \frac{X_2}{A_2} \times 100$$

E_2 แทนค่า ประสิทธิภาพของ
กระบวนการเรียนการสอน

X_2 แทนค่า คะแนนเฉลี่ยของ
คะแนนสอบทุกคนหลังเรียน

A_2 แทนค่า คะแนนเต็มของ
แบบทดสอบหรือคำถามหลังเรียน

3. การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง
ของสื่อวีดิทัศน์

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทนค่า ดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างจุดประสงค์กับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทนค่า ผลรวมของคะแนน
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทนค่า จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4. ความยากง่าย (P)

$$P = \frac{R_H + R_L}{N}$$

P แทนค่า ค่าความยากง่าย
ของคำถามแต่ละข้อ

R_H แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ตอบถูกในกลุ่มสูงของข้อสอบนั้น

R_L แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ตอบถูกในกลุ่มต่ำของข้อสอบนั้น

N แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ทำการทดสอบทั้งหมด (รวมกลุ่มสูงต่ำ)

5. ค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_H}$$

R แทนค่า ค่าอำนาจจำแนก
ของข้อสอบเป็นรายข้อ

R_H แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ตอบถูกในกลุ่มสูงของข้อสอบนั้น

R_L แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ตอบถูกในกลุ่มต่ำของข้อสอบนั้น

N_H แทนค่า จำนวนนักเรียนที่
ทำการทดสอบเฉพาะกลุ่มสูง (หรือกลุ่มต่ำเพียง
กลุ่มเดียว)

6. ค่าความเชื่อมั่น/ความเที่ยง
(Reliability) โดยใช้สูตร KR-20

$$KR - 20 = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_x^2} \right]$$

KR - 20 แทนค่า ค่าความ
เชื่อมั่น/ความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

k แทนค่า จำนวนข้อสอบ
ทั้งหมด

p แทนค่า สัดส่วนของจำนวน
นักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

q แทนค่า สัดส่วนของจำนวน
นักเรียนที่ตอบผิดในแต่ละข้อ

S^2 แทนค่า ความแปรปรวน
ของแบบทดสอบทั้งฉบับ

7. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เรื่อง อาณาจักร
สุโขทัย ก่อนและหลังเรียน ด้วยสถิติ t-test dependent

ผลการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย
ดังต่อไปนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบ
และพิจารณาความเหมาะสม จากนั้นได้นำมา
ทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำกลับไป ให้อาจารย์
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งหนึ่งจนกระทั่งเป็นที่น่า
พอใจ โดยได้แสดงความคิดเห็นจนเป็นที่น่าพอใจ
ในแบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย สำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านเทคโนโลยี และด้าน
การวัดและประเมินผลการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง
อาณาจักรสุโขทัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงตรงของสื่อวีดิทัศน์ในด้าน
สื่อวีดิทัศน์

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	SD
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	มีความละเอียดเพียงพอ	4	4	4	3.67	0.58
2	ครอบคลุมตรงกับจุดประสงค์หลักสูตร	5	4	4	4.33	0.58
3	ความเหมาะสมกับการลำดับเรื่อง	5	4	4	4.33	0.58
4	เนื้อหาถูกต้องชัดเจน	5	4	4	4.33	0.58
5	การแยกเนื้อหาเหมาะสมกับวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	SD
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6	ความถูกต้องของภาพที่ใช้	4	4	4	4.00	0.00
7	ปริมาณเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	4	4	4	4.00	0.00
8	บทเรียนมีลักษณะจูงใจ น่าสนใจในการเรียน	4	4	4	4.00	0.00
9	ความสมบูรณ์ของเนื้อหาแต่ละตอน	5	4	3	4.33	0.58
10	ความสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	4	4	4.67	0.58
11	สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	5	4	4	4.33	0.58
12	ความชัดเจนในการสรุปผลท้ายแบบทดสอบ	5	5	5	4.67	0.58
รวม		56	49	48	4.25	0.36

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แสดงความเห็นโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมที่ 4.25 ในระดับความคิดเห็นเกณฑ์ดี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.36 ซึ่งมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้ความคิดเห็นว่า สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย มีเนื้อหาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ทดลองกับผู้เรียนได้

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

หาค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์

ตารางที่ 2 ค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์

หน่วยที่	ก่อนเรียน \bar{X}_1	หลังเรียน \bar{X}_2
1	83.26	85.22
2	83.65	85.65
3	83.48	84.57
4	82.38	85.26
5	84.56	85.42
รวม	83.47	85.22

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ พบว่า ค่าประสิทธิภาพหลังเรียนทุกหน่วยมีค่าสูงกว่าประสิทธิภาพก่อนเรียน \bar{X}_1 / \bar{X}_2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 83.47 และหลังเรียนเท่ากับ 85.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามสมมติฐานข้อที่ 1

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

ตารางที่ 3 หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังคมศึกษาของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

กลุ่มทดลอง	n	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	50	22.24	2.01	-27.204
หลังเรียน	50	38.48	4.64	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่ก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ มีคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 22.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.01 และนักเรียนที่หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.64

แสดงให้เห็นว่า หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

1. การหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย พบว่า ค่าประสิทธิภาพหลังเรียนทุกหน่วยมีค่าสูงกว่าประสิทธิภาพก่อนเรียน \bar{X}_1 / \bar{X}_2 หน่วยที่ 1 คือ 83.26/85.22 หน่วยที่ 2 คือ 83.65/85.65 หน่วยที่ 3 คือ 83.48/84.57 หน่วยที่ 4 คือ 82.38/85.26 หน่วยที่ 5 คือ 84.56/85.42 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกหน่วยก่อนเรียนเท่ากับ 83.47 และหลังเรียนเท่ากับ 85.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 การที่ค่า \bar{X}_1 น้อยกว่า \bar{X}_2 เนื่องจากว่าก่อนนำสื่อวีดิทัศน์ มาใช้ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนั้น จะมีการหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ก่อน ทั้งผ่านการประเมินผู้เชี่ยวชาญทุกชั้นตอน และผ่านการทดลองจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 50 คน พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80/80 โดยแจ้งจุดประสงค์ของการชมสื่อวีดิทัศน์ กล่าวนำเข้าสู่บทเรียน การปรับปรุงระยะเวลาในการทำแบบทดสอบให้เหมาะสม

ในการแจ้งจุดประสงค์ของสื่อวีดิทัศน์ จะทำให้นักเรียนเข้าใจในจุดประสงค์การเรียนการสอน ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการนำเอาเทคโนโลยีผสมผสานเข้ากับเนื้อหา จัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี

สื่อวีดิทัศน์ เรื่องอาณาจักรสุโขทัยที่ได้พัฒนาตามขั้นตอนนี้ จึงส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างและพัฒนาตามขั้นตอนทำให้ทราบประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตรงประเด็น จึงทำให้อสื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามเกณฑ์ 80 ที่กำหนดไว้

2. การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนที่หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.48 และนักเรียนที่ก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.24 สรุปได้ดังนี้คือ นักเรียนที่หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่ก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวกิจ ทองนุ้ยพราหมณ์ (2554) ได้พัฒนาบทเรียน วีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยดินน้ำมัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 5) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ 96.16/93.53 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนวีดิทัศน์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แสดงว่าสื่อวีดิทัศน์มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านการสร้างแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ได้เห็นภาพเคลื่อนไหวซึ่งปฏิบัติตามได้ จากการสอนแบบปกติผู้สอน ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจได้ดีเท่ากับการใช้สื่อวีดิทัศน์ซึ่งประกอบไปด้วยภาพและเสียงที่น่าสนใจ ผู้วิจัยพบว่า สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย จึงเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถใช้เป็นสื่อที่ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

ควรรหาโปรแกรมที่มีการทำสื่อทั้งภาพและเสียงที่มีครบทุกไฟล์นามสกุล เพื่อรองรับไฟล์ที่จะนำมาทำสื่อวีดิทัศน์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ให้มีการอัปเดตข้อมูลลงในอินเทอร์เน็ต เพื่อความสะดวกในการเข้าชมสื่อจากบุคคลภายนอกด้วย
2. พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ให้ใช้ได้กับอุปกรณ์สื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ เพื่อสะดวกในการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาไม่จำกัดจำนวนครั้ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ชวกิจ ทองนุ้ยพรหมณี. (2554). *การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยดินน้ำมัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 5)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นภาพรณัฏ อัจฉริยะกุล และพิไลพรรณ ปุกหุด. (2542). *เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์ หน่วยที่ 14*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประทีน คล้ายนาค. (2545). *การผลิตรายการโทรทัศน์ทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). *การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- วันเพ็ญ วรรณโกมล. (2542). *การสอนสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- อำนาจ เดชชัยศรี. (2542). *สื่อการศึกษาพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2545). *ครูยุคใหม่...ครูยุคปฏิรูป*. *วารสารวิชาการ*, 5(1), 22-24.
- Fincher, L. (1995). *Effect of Learning Style on Cognitive and Psychomotor Achievement and Retention When Using Liner and Interactive Video (Cognitive Achievement Video)*. New York: University of Alabama.
- Finocchiaro, M. (1973). *The Foreign Language Learners. A Guide for Teachers*. New York: Regents Publishing Company Inc.
- Kurke, J. W., Lewis, R. B., & Herclerod, F. F. (1981). *A-V Instructional Technology. Media and Method (22nd ed.)*. Texas: McGraw-Hill Inc.